



**Republica Moldova**

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

**DECIZIE**

**DE INADMISIBILITATE**

*a sesizării nr.221g/2019*

privind excepția de neconstituționalitate  
a unor prevederi din articolele 141 alin. (1) și alin. (2) și 143 alin. (6),  
alin. (7) și alin. (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

CHIȘINĂU

23 martie 2020

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Vladimir ȚURCAN, *președinte*,  
dlui Eduard ABABEI,  
dlui Nicolae ROȘCA,  
dnei Liuba ȘOVA,  
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,  
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 18 decembrie 2019,  
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,  
Având în vedere actele și lucrările dosarului,  
Deliberând pe 23 martie 2020 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

## ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a:
  - articolului 141 alin. (1) și alin. (2);
  - textului „o creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată” din articolul 143 alin. (6);
  - articolului 143 alin. (7) și alin. (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl Sergiu Bașcanean, reprezentantul debitorului S.R.L. „Expauto Grup”, în dosarul nr. 2i-1759/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dl judecător Gheorghe Mîtu din cadrul judecătoriei Chișinău, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

### A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 23 august 2018, debitorul S.R.L. „Expauto Grup” a depus la Judecătoria Chișinău, sediul central, o cerere privind intentarea procesului de insolvență în privința sa.
4. Prin hotărârea din 3 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, a fost intentat procesul de insolvență și desemnat un administrator autorizat. În cadrul procesului de insolvență doi potențiali creditori au depus cereri de admitere a creanțelor, iar reprezentantul debitorului a contestat una din aceste cereri.
5. Prin cererile înregistrate pe 31 octombrie 2019 și 21 noiembrie 2019 în cancelaria instanței de judecată, dl Sergiu Bașcanean, reprezentantul debitorului S.R.L. „Expauto Grup”, a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea insolvenței nr. 149 din

29 iunie 2012 cuprinse în articolul 141 alin. (1) și alin. (2), precum și în articolul 143 alin. (6), alin. (7) și alin. (8).

6. Prin încheierea din 25 noiembrie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul central, a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării ei.

## **B. Legislația pertinentă**

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

### Articolul 16 Egalitatea

„[...]”

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

### Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

### Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

### Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedesește prin lege.”

### Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

8. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

#### Articolul 141

##### Statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor

„(1) Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art.19.

(2) Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții.

[...].”

#### Articolul 143

##### Tabelele creanțelor

„[...]

(6) O creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvenței/ lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. [...].

(7) În urma verificării tabelului de creanțe definitiv și a materialelor din dosar, cu audierea administratorului/lichidatorului, judecătorul instanței de insolvență va valida creanțele incluse în tabel și necontestate de creditori semnând în rubrica “Validat” în dreptul fiecărei creanțe trecute în tabel de administrator/lichidator. În cazul depunerii contestațiilor, judecătorul va semna în rubrica “Contestat” în dreptul creanței contestate și va consemna personal cu cifre în rubrica “Creanțe cu titlu provizoriu” suma creanței pe care o admite cu titlu provizoriu pe perioada examinării contestației. Judecătorul va menționa în tabel și persoana care a depus contestația. Mențiunile respective vor fi trecute pe cambii și pe alte titluri de creanțe.

(8) Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garanți. După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartitie de sume, în caz de faliment etc.

[...].”

ÎN DREPT

## **A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate**

9. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor, precum și procedura de validare a creanțelor din tabelul definitiv al creanțelor ar institui un mecanism generator de confuzii și incertitudine juridică care nu ar asigura temeinicia validării sau invalidării creanțelor, iar administratorul insolvenței ar substitui instanța de judecată atunci când verifică cererea de admitere a creanțelor înaintată de creditor și întocmește tabelul creanțelor.

10. De asemenea, autorul menționează că prevederile contestate poziționează debitorul aflat în procesul de insolvență, sub aspect procesual, într-o situație dezavantajoasă în raport cu pârâtul în cauza civilă, deoarece ultimul poate intenta acțiune reconvențională.

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia consideră că, contrar prevederilor articolelor 114 și 115 din Constituție, dispozițiile criticate l-ar exclude pe judecător de la examinarea cererii de admitere a creanțelor, atunci când acesta, fără examinare în fond, doar printr-o simplă semnătură, validează creanțele creditorilor incluse în tabel de către administrator, iar consemnarea respectivă în tabelul definitiv al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate.

12. Potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 7, 16 alin. (2), 20, 23 alin. (2), 26 și 54 din Constituție.

## **B. Aprecierea Curții**

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit următoarele condiții de admisibilitate a unei excepții de neconstituționalitate:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate (HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, punctul 1 din dispozitiv).

15. Prima condiție de admisibilitate este întrunită, deoarece, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ține de competența Curții Constituționale.

16. Cu referire la a doua condiție, Curtea observă că excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl Sergiu Bașcanean, reprezentantul debitorului S.R.L. „Expauto Grup”, în dosarul nr. 2i-1759/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

17. Referitor la a treia condiție de admisibilitate, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie unele dispoziții din Legea insolvenței cuprinse în alineatele (1) și (2) ale articolului 141 [*statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor*], precum și în alineatele 6, 7, 8 ale articolului 143 [*tabelele creanțelor*]. Având în vedere că excepția de neconstituționalitate este ridicată într-un proces de insolvență intentat în privința persoanei juridice al cărei reprezentant este autorul sesizării, iar instanța care instrumentează cauza, *inter alia*, deține competența de a examina contestația debitorului împotriva cererii de admitere a creanțelor și de a valida creanțele incluse în tabelul de creanțe definitiv și tabelul de creanțe definitiv consolidat, Curtea admite aplicabilitatea textelor legale criticate în această cauză. Așadar, a treia condiție de admisibilitate este întrunită, deoarece prevederile contestate sunt aplicabile cauzei pendinte în instanța de insolvență.

18. În ceea ce privește a patra condiție de admisibilitate, Curtea observă că unele prevederi ale articolului 143 din Legea insolvenței cuprinse în obiectul excepției de neconstituționalitate, și anume teza I din alin. (7), au făcut anterior obiect al examinării în contencios constituțional sub aspectul corespunderii exigențelor actului de justiție și preeminenței dreptului în sensul articolelor 114, 115 și 1 alin. (3) din Constituție. În acest sens, Curtea a pronunțat Decizia nr. 150 din 26 decembrie 2019, prin care a declarat inadmisibilă sesizarea nr. 182g/2019. Reieșind din argumentele autorului excepției, așa cum au fost formulate în sesizare, acesta contestă prevederile articolului 143 alin. (7) teza I din Legea insolvenței din perspectiva contrarietății cu principiile constituționale din articolele 114 și 115, invocând critici de neconstituționalitate similare cu cele din sesizarea nr. 182g/2019. În lipsa unui element de noutate, de natură să determine schimbarea jurisprudenței sale, Curtea constată că prezenta sesizare în partea referitoare la articolul 143 alin. (7) teza I din Legea insolvenței este repetată și se exceptează de la examinare în contenciosul constituțional, iar raționamentele și soluția din Decizia menționată *supra* își păstrează valabilitatea și în această cauză.

19. Astfel, Curtea reține că obiect al examinării prezentei excepții de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolului 141 alin. (1) și alin. (2) și articolului 143 alin. (6) teza I, alin. (7) tezele II, III, IV și alin. (8) din Legea insolvenței, care anterior n-au constituit obiect al examinării constituționalității lor.

20. Curtea va analiza dacă în cazul dispozițiilor contestate referitoare la statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor și la procedura de validare a creanțelor din tabelul definitiv și cel definitiv consolidat sunt incidente principiile și exigențele prevederilor articolelor 7 [*Constituția, Legea Supremă*], 16 alin. (2) [*egalitatea*], 20 [*accesul liber la justiție*], 23 alin. (2) [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*], 26 [*dreptul la apărare*] și 54 [*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*] din Constituție.

21. Referitor la pretinsa încălcare a principiului supremației Constituției, Curtea menționează că dispozițiile constituționale de la

articolul 7 poartă un caracter generic și constituie imperative de ordin general-obligatoriu, care stau la baza oricăror reglementări și nu pot constitui repere individuale și separate. De asemenea, Curtea reiterează că prevederile constituționale cuprinse la articolul 54 nu au o semnificație autonomă și urmează a fi aplicate în combinație cu normele constituționale care garantează un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 111 din 7 noiembrie 2017, § 21; DCC nr.17 din 9 februarie 2018, § 24).

22. Cu referire la critica de neconstituționalitate raportată la articolul 23 alin. (2) din Constituție, Curtea nu identifică elemente care ar susține concluzia că ar fi încălcate criteriile referitoare la accesibilitatea, claritatea și previzibilitatea textelor legale invocate. Conform jurisprudenței Curții Constituționale, prevederile articolului 23 din Constituție nu-i impun legislatorului obligația de a defini toți termenii utilizați în cuprinsul normelor de drept (a se vedea DCC nr. 46 din 5 aprilie 2019, § 20; DCC nr. 63 din 25 aprilie 2019, § 16; DCC nr. 78 din 21 mai 2019, § 15).

23. În acest sens, Curtea reiterează că Legea insolvenței, din care fac parte textele contestate de autorul sesizării, reglementează detaliat procedura de insolvență, *inter alia*, statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor, procedura de validare a creanțelor din tabelul definitiv și a tabelului definitiv consolidat al creanțelor. Astfel, potrivit prevederilor contestate, cererea de admitere a creanțelor, cu unele excepții, are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată și trebuie să cuprindă: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții. Expresia „are același regim juridic” din articolul 141 alin. (1) din Legea insolvenței, pe de o parte, obligă pe eventualii creditori, care urmează să înainteze cereri de admitere a creanțelor în procesul de insolvență, să se ghideze de cerințele de formă și de conținut stabilite pentru înaintarea cererii de chemare în judecată în Codul de procedură civilă, pe de altă parte, aceasta conferă cererii de admitere a creanțelor efectele prevăzute de cererea de chemare în judecată, pe care le va aplica instanța în caz de nerespectare a prevederilor legale. Astfel, nerespectarea prevederilor Codului de procedură civilă la înaintarea cererii de admitere a creanțelor are aceleași efecte ca și în cazul cererii de chemare în judecată.

24. Analiza sistemică a Legii insolvenței evidențiază că întregul proces judiciar de insolvență, începând cu admiterea cererii de intentare și adoptarea hotărârii de intentare a procesului de insolvență și terminând cu încetarea acestuia, constă din interacțiuni permanente și complexe ale instanței de judecată cu administratorul insolvenței. Curtea observă că administratorul insolvenței este un participant cu atribuții deosebite la procesul de insolvență (articolele 4 și 66), care își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvență care l-a desemnat (a se vedea DCC nr. 32 din 19 martie 2020, § 22). Astfel, creanțele depuse în instanță sunt verificate de către administrator (articolul 142 alin.(1)), iar cele legitime se recunosc (se admit, se acceptă) de către administrator și se introduc în tabelul definitiv al creanțelor [articolul 110

alin. (1), articolul 143 alin. (4) și (6)]. În urma verificării tabelului definitiv de creanțe și a materialelor din dosar, cu audierea lichidatorului,  **judecătorul instanței de insolvență va valida creanțele** incluse în tabel și necontestate de creditori, semnând în rubrica „Validat” în dreptul fiecărei creanțe trecute în tabel de lichidator. În cazul depunerii contestațiilor, judecătorul va semna în rubrica „Contestat” în dreptul creanței contestate și va consemna personal cu cifre în rubrica „Creanțe cu titlu provizoriu” suma creanței pe care o admite cu titlu provizoriu pe perioada examinării contestației. Judecătorul va menționa în tabel și persoana care a depus contestația (articolul 143 alin. (7)). Consemnarea judecătorului în  **tabelul definitiv consolidat al creanțelor** are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate (articolul 143 alin. (8)). În așa fel, judecătorul prin semnătura sa acordă puterea lucrului judecat tuturor creanțelor incluse în acest tabel. Curtea observă că legislatorul face o deosebire certă între: a) semnarea în  **tabelul definitiv al creanțelor**, în baza articolului 143 alin. (7), în care mai sunt creanțe contestate și deocamdată nesoluționate; și b) consemnarea în  **tabelul definitiv consolidat al creanțelor**, în baza articolului 143 alin. (8), în care nu mai sunt creanțe contestate. Asume celui din urmă tabel legislatorul îi acordă „efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate” dacă a fost semnat de către judecător (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 150 din 26 decembrie 2019, § 33 - 37).

25. Prin urmare, prevederile contestate sunt suficient de clare. Exigențele constituționale referitoare la accesibilitate, claritate și previzibilitate sunt întrunite de textul legal contestat, deoarece justițiabilul poate cunoaște, din însuși textul normei pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile, drepturile și îndatoririle participanților la procesul de insolvență.

26. Din argumentele sesizării, astfel cum au fost formulate de autorul excepției, Curtea nu identifică elemente care ar susține concluzia încălcării prevederilor articolelor 16 alin. (2) și 20 din Constituție.

27. Curtea reține că pentru a stabili încălcarea articolului 16 din Constituție, trebuie să se constate faptul că persoanele aflate în situații similare sau comparabile beneficiază de un tratament preferențial și că această diferențiere este una discriminatorie (a se vedea *mutatis mutandis*, DCC nr.136 din 15 noiembrie 2018, § 20; DCC nr. 57 din 16 aprilie 2019, § 18; DCC nr. 12 din 3 februarie 2020, § 16).

28. Analizând argumentele sesizării, Curtea constată că autorul excepției nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, iar atunci când pretinde că statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor și procedura de validare a creanțelor din tabelul definitiv și cel definitiv consolidat reglementate de dispozițiile contestate l-ar poziționa, sub aspect procesual, într-o situație dezavantajoasă în raport cu pârâtul în cauza civilă, deoarece ultimul poate intenta acțiune reconvențională, acesta, *de facto*, face comparație între reglementările criticate din Legea

insolvabilității și unele prevederi din Codul de procedură civilă. Curtea nu poate reține critica potrivit căreia dispozițiile legale contestate sunt în contradicție cu alte acte normative de aceeași categorie, spre exemplu, cu Codul de procedură civilă.

29. În acest sens, Curtea reiterează că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, dar nu raportarea la alte norme infraconstituționale sau compararea prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 40 din 21 decembrie 2017, § 29, DCC nr. 139 din 12 decembrie 2019, § 25, DCC nr. 29 din 16 martie 2020, § 27). Astfel, o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme legale infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și aplicare a legii, a cărei rezolvare revine instanțelor de judecată.

30. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii insolvenței, precum și cu cele ale Codului de procedură civilă, iar **procedura de insolvență este o procedură civilă necontencioasă, care se deosebește de altele după modul de intentare, examinare și soluționare a cauzelor**. De asemenea, se deosebește de celelalte proceduri juridice și după componența participanților [administrator/lichidator, debitor, creditorii/adunarea creditorilor/ comitetul creditorilor] și complexitatea acțiunilor care se desfășoară sub autoritatea instanței (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr.150 din 26 decembrie 2019, § 23; DCC nr. 2 din 16 ianuarie 2020, § 22).

31. Astfel, Curtea menționează că prin prevederile contestate legislatorul nu a stabilit un tratament discriminatoriu, ci un regim legal diferit, impus de existența unor proceduri judiciare diferite, reglementate distinct de Legea insolvenței, pe de o parte, și de Codul de procedură civilă, pe de altă parte. De altfel, principiul egalității, statuat în articolul 16 din Constituție, nu presupune uniformitate, ci presupune un tratament egal în situații egale. Pentru situații diferite tratamentul juridic poate fi diferit (a se vedea HCC nr. 5 din 23 aprilie 2013, § 69; DCC nr. 151 din 26 decembrie 2019, § 18; DCC nr. 12 din 3 februarie 2020, § 18).

32. Cu referire la pretinsa încălcare a accesului liber la justiție, statuat în articolul 20 din Constituție, Curtea menționează că, atunci când reglementează regimul juridic al cererii de admitere a creanțelor și procedura conform căreia instanța de insolvență validează creanțele din tabelul de creanțe definitiv și cel definitiv consolidat întocmit de administratorul insolvenței, dispozițiile contestate le asigură participanților la procesul de insolvență dreptul la un proces echitabil.

33. Curtea notează că, în condițiile în care Legea insolvenței îi asigură debitorului posibilitatea de a formula contestație împotriva cererii de admitere a creanțelor creditorilor (articolele 143 alin. (6), 144 alin. (1) și (2)), instanța de insolvență are obligația de a examina sub toate

aspectele, complet și obiectiv, verificând legalitatea și temeinicia acestei cereri (articolul 144 alin. (3)), iar încheierea de admitere sau de respingere a contestației adoptată de instanța de insolvabilitate poate fi contestată cu recurs (articolul 144 alin. (9)), alegațiile autorului excepției privind încălcarea dreptului la un proces echitabil nu pot fi reținute. În procesul examinării contestațiilor, contestatorul și/sau creditorul a cărui creanță a fost contestată, precum și administratorul sau alte persoane au dreptul să prezinte orice probe și își pot exercita toate drepturile ca părți în proces, conform Codului de procedură civilă (a se vedea DCC nr. 62 din 25 aprilie 2019, § 18). Prin urmare, Legea insolvabilității îi oferă debitorului suficiente garanții pentru apărarea drepturilor și a intereselor sale, potrivit articolului 20 din Constituție.

34. În acest sens, Curtea reiterează că stabilirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, inclusiv a instanțelor de insolvabilitate, constituie o prerogativă exclusivă a legiuitorului în baza articolelor 72 alin. (3) lit. e) și 115 alin. (4) din Constituție, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Sub acest aspect, principiul liberului acces la justiție presupune posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a-l utiliza, în formele și în modalitățile prevăzute de lege (a se vedea DCC nr. 12 din 3 februarie 2020, § 21).

35. În ceea ce privește pretinsa încălcare a articolului 26 din Constituție, Curtea menționează că prevederile legale ce fac obiectul excepției de neconstituționalitate nu instituie pentru persoană impedimente de a beneficia de toate garanțiile procesuale privind exercitarea dreptului la apărare, inclusiv de a fi asistat de un avocat.

36. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

### **DECIDE:**

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a:

- articolului 141 alin. (1) și (2);
- textului „o creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată” din articolul 143 alin. (6);
- articolului 143 alin. (7) și alin. (8) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl Sergiu Bașcanean, reprezentantul

debitorului S.R.L. „Expauto Grup”, în dosarul nr. 2i-1759/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Președinte**

**Vladimir ȚURCAN**

*Chișinău, 23 martie 2020*

*DCC nr. 34*

*Dosarul nr. 221g/2019*